

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.409/2025/9.

A Debreceni Ítéltábla Debrecenben, a 2025. november 3. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

A különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés bűntettének kísérlete miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2025. május 19. napján kihirdetett 25.B.330/2024/43. számú ítéletét *helybenhagyja* azzal, hogy a vádlott 2023. október 1. napjáig volt őrizetben, így az előzetes fogvatartás beszámítása a 2023. szeptember 28-tól 2023. október 1-jéig, és 2023. október 11-től az ítélet kihirdetéséig terjedő időtartamra terjed ki.

Figyelmezteti a kiadni rendelt bűnjelek kapcsán a vádlottat, hogyha e határozat jogerőre emelkedésétől és egyben közlésétől számított három hónapon belül a dolgokat nem veszi át, úgy azok az állam tulajdonába kerülnek.

A szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is.

A másodfokú eljárásban 13 300 (tizenháromezer-háromszáz) Ft bűnügyi költség merült fel, melyet a vádlott visel.

E határozat ellen fellebbezésnek már nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatával Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki (különös kegyetlenséggel elkövetett) emberölés

büntetének kísérletében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont]. Ezért 7 év szabadságvesztésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban állapította meg, kimondva, hogy a vádlott nem bocsátható feltételes szabadságra. A büntetésbe beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt. Rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről (lefoglalás megszüntetés és a vádlottnak kiadás, megsemmisítés, valamint iratok melletti kezelés) és kötelezte a vádlottat a felmerült 1 321 480 Ft bünyügyi költség viselésére.

[2] Az ítélet ellen két irányban jelentettek be fellebbezést.

[3] Az ügyészség a nyilatkozattételre fenntartott három munkanapi határidőn belül a vádlott terhére, a büntetés súlyosítása érdekében terjesztett elő jogorvoslatot (48. sorszámú elsőfokú irat). Indokai szerint az elsőfokú bíróság az enyhítő tényezőknek eltúlzottan nagy nyomatókot tulajdonított, amikor a szabadságvesztést a büntetési tétel középértékétől jelentősen eltérve határozta meg a kiemelt tárgyi súlyú bűncselekményt ittas állapotban elkövető terhelttel szemben. A büntetés és a mellékbüntetés is túl enyhe, melyek lényeges súlyosítását tartotta indokoltnak (Hajdú-Bihar Vármegyei Főügyészség B.465/2023/86.).

[4] Másfelől az ítélettel szemben a kihirdetéskor a vádlott a büntetés mértékét nem sérelmezve a szabadságvesztés végrehajtási fokozat fegyházban megállapítása miatt, börtön fokozat meghatározása érdekében terjesztett elő jogorvoslatot (43. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 5. oldal). A védő pedig a törvényi határidőben a büntetés enyhítése, a szabadságvesztés tartamának csökkentése és börtön végrehajtási fokozat alkalmazása céljából élt perorvoslattal (46. sorszámú elsőfokú irat). Indokolásában kifejtette, hogy a bíróság nem értékelte megfelelően az egyébként feltárt jelentős enyhítő tényezőket, mint a terhelt kedvező előélete, az eljárást segítő, feltáró vallomásai, megbánása, melyek a büntetés enyhítését, és e részben az enyhébb végrehajtási fokozat alkalmazását alapozzák meg. Kitért arra továbbá, hogy szükséges biztosítani a vádlott feltételes szabadságra bocsáthatóságát is (8. számú másodfokú irat.)

[5] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.311/2024/6. számú észrevételében az ügyészségi fellebbezést és indokait fenntartotta, a védelmi perorvoslatokat pedig nem találta alaposnak. Utalt arra, hogy az elsőfokú ítélet indokolása hiányos, mert nem rögzíti a vádlott elmeállapotára vonatkozó tényeket, melyek nem tartoznak a történeti tényállás körébe álláspontja szerint, ezért a tényálláshoz kötöttség sérelme nélkül a korlátozott felülbírálat során is megjelölhetők a határozatban.

[6] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet elleni fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[7] A nyilvános ülésen az ügyész az átiratában foglaltakkal egyezően a büntetés súlyosítását, egyéb részekben a támadott határozat helybehagyását indítványozta. A vádlott és a védő korábbi nyilatkozataik szerint a büntetés enyhítésére és enyhébb végrehajtási fokozat megállapítására tettek indítványt.

[8] A fellebbezések nem alaposak.

[1] A jogorvoslatokat kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdés a) és b) pontja alapján jelentették be, ezért a másodfokú bíróság az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett részét bírálta felül a Be. 590. § (3) bekezdése szerint.

[2] A Be. 590. § (5) bekezdésének szabályai azonban a felülbírálatot kiterjesztik a szankciós fellebbezésnél is az eljárási szabályok betartására, az abszolút és súlyos relatív hibából eredő hatályon kívül helyezési okok esetleges fennállására, a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezésekre, ha a vádlottat fel kell menteni vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, valamint a bűncselekmény minősítésére vonatkozó rendelkezésre [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont, aa) és ab) alpontok – c) pont, (5a) bekezdés]. Értelemszerűen a mértékes fellebbezésnél a büntetés kiszabása a fellebbezés oka és a cél: a büntetésre vonatkozó rendelkezés megváltoztatása, ezért a Be. 590. § (5) bekezdés d) pontban foglaltak jelen esetben a Be. 590. § (3) bekezdésében írtaknak feleltethetők meg. Ezen túl a másodfokú bíróság hivatalból és a védelmi fellebbezésekre is tekintettel vizsgálta a Be. 590. § (7) bekezdésének előírása szerint az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezéseket is.

[3] A Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja értelmében ugyanakkor a másodfokú bíróság nem vizsgálhatta és nem is vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát a törvényszék által megállapított tényállásra alapította, mivel a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3) bekezdése alapján jelentették be. Ebben az esetben az elsőfokon megállapított tényállás rögzül, azaz a tényálláshoz kötöttség teljes.

[4] A másodfokú ügyészségi indítvánnyal szemben a nyomozás során készült elmeorvoszakértői vélemény adatai – mint a vádlott elmeállapotát érintő, ilyen jellegű ügyekben rendszerint valóban fontos tények – azonban a korlátozott revízió során a másodfokú eljárásban nem voltak az ítélet indokolásában feltüntethetők. Ennek perjogi oka az, hogy a vádlott elmeállapotával kapcsolatos tények olyan, a büntethetőséghez is szervesen kötődő tények, melyek a Be. 561. § (3) bekezdés c) pontja szerinti történeti tényekhez tartoznak (BH2015. 216.I., BH2024. 56.), és nem a Be.561. § (3) bekezdés b) pontjában nevesített olyan személyi körülmények, mellyekkel kiegészíthető az indokolás korlátozott fellebbezést követő korlátozott felülbírálat esetén is. A *tényállás* érdemi kiegészítésének viszont nincs helye, mert az csak a kijavítás szabályai szerint korrigálható, ha szükségessége felmerül (BH2022. 34). A felülbírált ügyben ennek egyébként nem volt jelentősége, mert az elmeorvoszakértői vélemény nem igazolt kóros elmeállapotot, a beszámítási képessége a vádlottnak teljes volt, így az alapvetően nemleges ténymegállapítások, ún. negatív tények tényállásba foglalásának elmaradása nem volt kihatással a bűnösség megállapítására.

[5] A [26] bekezdésben a bíróság azt félreérthetően írta le, hogy a sértett közvetlen életveszélybe került, hisz e megállapítást élet elleni ügyekben akkor teszi a bíróság, ha a sérülés vagy egészségkárosodás orvosszakértő által a passzív alany igazoltan életét fenyegető testi állapotba kerül, melyről jelen esetben nyilvánvalóan nem lehet szó, hiszen sérülés, egészségkárosodás sem történt. Ez megállapítás viszont szintén a tényállás része, ezért

mellőzésének a tényálláshoz kötöttség folytán nem volt helye, a megjegyzés viszont azért szükséges, mert e tényrész bűnösségi körülményként nem vehető figyelembe.

[6] Az ítéltábla a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perjogi szabályokat betartva folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a-h) pont], sem olyan relatív eljárási hibát [Be. 609. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a-d) pont], ami az érdemi felülbírálatot kizárta volna. Ilyen eljárási szabálysértésre az eljárás résztvevői sem hivatkoztak.

[9] Az elsőfokú bíróság – büntethetőségi akadály hiányában – törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jogi szabályoknak.

[10] Elsődlegesen rögzítendő, hogy az elkövetéskor hatályos büntető törvényt kell alkalmazni, mert az új törvény enyhébb elbírálást nem eredményez, ezért a törvényi főszabály érvényesül [Btk. 2. § (1), (2) bekezdés].

[11] A vádlott cselekménye az elsőfokú ítéletben foglaltakkal egyezően valóban a különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettének – befejezett, de távoli – kísérletét valósította meg a tűz károsító hatásainak az ingatlanban tartózkodó sértett ellen fordításával (BH2001.255.). A vádlott ölési szándéka, amint azt a törvényszék helyesen megállapította, eshetőleges volt. A jogi indokolás ugyanakkor annyiban helyesbítendő, hogy a vádlott önhibából eredő és ezáltal a felelősség alól nem mentesítő szokványos ittassága folytán az elkövető tudattartalmára, ezáltal szándékára a tárgyi tényezők alapján kell a következtetést levonni. Az alanyi oldal jelzett okú fogyatékosága miatt ugyanis az objektív tények a meghatározók (III. számú Büntető Elvi Döntés).

[12] Az irányadó tényállás tartalmazta, hogy a sértett a vádlotti támadást megelőzően már aludt, mely felveti a Btk. 160. § (2) bekezdés k) pontja szerinti védekezésre képtelen személy sérelmére elkövetés minősítő körülményt is. Ugyanakkor nem rögzíti azon fontos ún. történeti tudati, belső tény, hogy a vádlott erről tudott, amikor megkezdte a cselekményt, ezért e minősítő körülmény megállapításának nem volt helye, mint ahogy részben ezen okok, másfelől a megfelelő részletezettségű vád és vádlói akarat hiányában a tűz által veszélyeztetett kutya jelenléte miatt az állatkínzás büntettének [Btk. 244. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés a) pont] sem.

[13] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó szempontokat feltárta és azoknak megfelelő hatást tulajdonítva a büntetlen és a cselekményt nagyrészt beismerő, tettét megbánó vádlottal szemben az egyfokú enyhítés alkalmazásával a büntetési célok elérésére alkalmas, a bünteteskiszabási elvekkel összhangban álló, tetterányos büntetést szabott ki, mely tükrözi az elkövető és az elbírált, kísérleti szakban maradt élet elleni bűncselekmény társadalomra veszélyességét.

[14] A joghátrány nem eltúlzottan alacsony. Amint már utalt rá a másodfokú bíróság, az ügyészégi indítványtól eltérően a passzív alany „közvetlen életveszélye” nem súlyosít, ami tényleges életveszélyes eredménynél sem súlyosító tényező egyébként, továbbá az éjjeli elkövetés sem bír meghatározó jelentőséggel a szankció megválasztásakor. Összegezve: a büntetés lényeges súlyosítására nem volt megfelelő indok, ezért az ügyészség erre irányuló perorvoslata nem volt megalapozott.

[15] A büntetés túl súlyosnak sem tekinthető, ezért lényeges enyhítésére sem volt alap. A védő által felhozott körülményeket a bíróság megfelelően értékelte akkor, amikor a törvényi alsó határnál alacsonyabb tartamú szabadságvesztést és ehhez igazodó közügyektől eltiltást szabott ki, ezért a védelmi fellebbezés sem vezethetett eredményre.

[16] A szabadságvesztés fegyház végrehajtási fokozata törvényes, miként a feltételes szabadságra bocsátás kizártságának megállapítása is. A törvény általános előírása szerint súlyosabban minősülő emberölés büntette (ez irányadó kísérletre is) esetén a szabadságvesztést fegyházban kell végrehajtani. A Btk. 35. § (2) bekezdésében írt feltételek a feltárt bűnösségi körülmények alapján a védelmi indítvánnyal szemben az eggyel enyhébb, börtön fokozat meghatározására nem adnak lehetőséget. Ilyen kedvezményt általában az igen jelentős alanyi, a vádlott személyéhez köthető tények alapozhatnak meg, mint az idősebb életkor, a büntetés elviselését megnehezítő betegség, rokkantság, fogyatékoság. Ilyen körülmények azonban nem állnak fenn.

[17] A feltételes szabadságra bocsátást érintő rendelkezés is megfelel a törvénynek. Miként a másodfokú nyilvános ülésen az ügyész is külön utalt rá, a törvény kötelező szabályától eltérni nem lehet méltányossági alapon sem, így a határozat e körben sem volt megváltoztatható.

[18] Az előzetes fogvatartás beszámítása az őrizet időtartamának pontosításával már mindenben összhangban áll a törvénnyel.

[19] A bíróság a bűnjelekről is helyesen rendelkezett, mely csak a Be. 321. § (5a) bekezdésben előírt figyelmeztetéssel volt kiegészítendő a kiadni rendelt dolgok kapcsán.

[20] A bűnügyi költség viselését érintő rendelkezés helytálló.

[21] A kifejtettek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a rendelkező rész kisebb pontosításával és az indokolás kiegészítésével a Be. 605. § (1) bekezdése alkalmazásával helybenhagyta. Az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben végzett kisebb korrekció változtatást nem indokolt.

[22] A további előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása a Btk. 92. § (1), (2) bekezdésén alapul.

[23] A fellebbezési eljárásban a kirendelt védő részvételével kapcsolatban felmerült és a bűnösnek kimondott vádlottat terhelő bünygyi költséget az ítéltábla a Be. 613. § (1) bekezdése alapján állapította meg.

[24] A másodfokú bíróság döntése nem ellentétes az elsőfokú bíróság ítéletéhez képest, ezért határozata ellen a Be. 615 § (1), (2) bekezdésre figyelemmel fellebbezésnek már nincs helye.

Debrecen, 2025. november 3.

Dr. Háger Tamás sk. a tanács elnöke-előadó, Dr. Bakó József sk. bíró, Dr. Diószegi Attila sk. bíró

Záradék: A Debreceni Törvényszék számú 25.B.330/2024/43. ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.I.409/2025/9. számú végzése által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. november 3.

Dr. Háger Tamás sk.
a tanács elnöke